

VIRGIL ALEXANDRU DRAGALINA, *Bătălia de la Jiu*, București, Compania Dan Puric, 2020, 174 p.

Lucrarea lui Virgil Alexandru Dragalina, consacrată primei bătălii de la Jiu, din octombrie 1916, încheiată cu respingerea ofensivei germane și austro-ungare și cu restabilirea frontului în unele puncte pe linia de graniță, reprezintă o evocare parțială și totodată sugestivă. Este parțială fiindcă, pe de o parte, survine ca evocare omagială a generalului Ioan Dragalina în antiteză cu alți ofițeri superiori implicați în evenimente, iar pe de altă parte, pentru că abstrage prima bătălie de la Jiu din contextul de ansamblu al campaniei, o consideră chiar „cea mai strălucită și mai categorică victorie din tot războiul nostru” (p. 62), în condițiile în care, strategic vorbind, anul 1916 s-a încheiat cu înfrângerea armatei române, ceea ce scade sensibil importanța pe teren a oricărei victorii trecătoare.

Deși este parțială, evocarea nu este însă mai puțin sugestivă. În primul rând din punct de vedere militar, întrucât relevă importanța spiritului de inițiativă și procedeele tactice prin care poate fi contraatacat cu succes un inamic profitând de lungimea prea mare a comunicațiilor și de expunerea flancurilor sale, după cum relevă și riscurile unei defensive în linie, prin care orice străpungere ajunge să amenințe întregul front. (Cu atât mai surprinzătoare opțiunea inițială pentru o astfel de apărare, anterior numirii lui Ioan Dragalina la comanda Armatei 1 de la Jiu, câtă vreme asupra riscurilor în cauză Carl von Clausewitz avertizase deja cu circa optzeci de ani înainte). În al doilea rând din punct de vedere istoric, în măsura în care documentează practic atmosfera, preocupările, atitudinile înregistrate la nivelul de conducere al armatei române în 1916, susceptibile să lămurească mai bine, așadar inclusiv din perspectiva factorului uman, evoluția operațiunilor până la sfârșitul anului. Se observă astfel cum trăsăturile morale au fost diverse, curajul amestecându-se cu teama, hotărârea cu indecizia și generozitatea cu meschinăria.

Neașteptată prin eclectismul ei ni se pare opțiunea editorială de a publica în cuprinsul aceluiași volum Cuvântul înainte scris de către Dan Puric, ce interpretează sacrificiul ofițerilor și soldaților implicați în prima bătălie de la Jiu din punctul de vedere metaistoric al unei conștiințe românești arhetipale, respectiv Prefața lui Petre Ottu, concepută în terennii pozitivi ai criticii documentare. Indiscutabil, sunt maniere de abordare a chestiunii din câmpuri de referință diferite și ca atare dificil, dacă nu imposibil, de reconciliat metodologic într-o lucrare omogenă teoretic. Nu este exclus însă ca, în ceea ce privește percepția cititorului, a cărei subiectivitate nu disjunge ci sintetizează planurile de înțelegere, cele două să se regăsească pe undeva în același registru de rezonanță personală.

Alexandru Mamina

ȘTEFANIA DINU, *Mese și meniuri regale: eleganță, fast și bun gust*, București, Corint, 2019, 192 p.

Lucrarea Ștefaniei Dinu se înscrie în seria preocupările mai vechi pe care autoarea le are legate de viața cotidiană în perioada Vechiului Regat și în special cu referire la curtea casei regale a României¹. Firul urmărit este unul cronologic, cu o discuție asupra meselor și meniurilor din timpul a

¹ Ștefania Dinu, *Viața cotidiană la Curtea Regală a României, 1914–1947*, București, Cartex, 2011. Adăugăm expozițiile coordonate și însoțite de albume, dintre care le amintim pe cele referitoare la modă și veșminte, la transformările prin care a trecut clădirea Palatului Cotroceni de la un Palat regal la un Palat al pionierilor sau implicațiile prezenței familiei regale pe frontul primului război mondial (1916–1918).